מכין אותו עד שתצא נפשו: בעא מיניה רמי בר חמא מרב חסדא הרי זה גיטך ולא תתגרשי בו אלא לאחר שלשים יום והלכה והניחתו בצידי רשות הרבים מהו אמר ליה אינה מגורשת מדרב ושמואל [א]דרב ושמואל דאמרי תרוייהו והוא שצבורין ומונחין ברשות הרבים וצידי רשות הרבים כרשות הרבים דמו אדרבה מגורשת מדרב נחמן דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה [ב]האומר לחבירו משוך פרה זו ולא תהיה קנויה לך עד לאחר שלשים יום קנה ואפילו עומדת באגם מאי לאו היינו אגם והיינו צידי רשות הרבים לא אגם לחוד וצידי רשות הרבים לחוד איכא דאמרי אמר ליה [א]מגורשת מדרב נחמן וצידי רשות הרבים כאגם דמי אדרבה אינה מגורשת מדרב ושמואל מאי לאו היינו רשות הרבים והיינו צידי רשות הרבים [ב]לא רשות הרבים לחוד וצידי רשות הרבים לחוד: **מתני'** [ג]המושיב את אשתו חנוונית או שמינה אפוטרופיא הרי זה משביעה כל זמן שירצה ר' אליעזר אומר אפילו על פילכה ועל עיסתה: **גמ'** איבעיא להו ר' אליעזר על ידי גלגול קאמר או לכתחלה קאמר ת"ש אמרו לו לרבי אליעזר [ג]אין אדם דר עם נחש בכפיפה אי אמרת בשלמא לכתחלה שפיר אלא אי אמרת ע"י גלגול מאי נפקא לה מינה דאמרה ליה כיון דקדייקת בתראי כולי האי לא מצינא דאדור בהדך ת"ש הרי שלא פטר את אשתו מן הנדר ומן השבועה והושיבה חנוונית או שמינה אפוטרופיא הרי זה משביעה כל זמן שירצה [ד]לא הושיבה חנוונית ולא מינה אפוטרופיא אינו יכול להשביעה רבי אליעזר אומר אע"פ שלא הושיבה חנוונית ולא מינה אפוטרופיא הרי זה משביעה כל זמן שירצה שאין לך אשה שלא נעשית אפוטרופיא שעה אחת בחיי בעלה על פילכה ועל עיסתה אמרו לו אין אדם דר עם נחש בכפיפה שמע מינה לכתחלה שמע מינה: **מתני'** [ד][ה]כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך אין יכול להשביעה [ו]אבל משביע הוא את יורשיה ואת הבאים ברשותה [ז]נדר ושבועה אין לי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותך אינו יכול להשביעה לא היא ולא יורשיה ולא את הבאים ברשותה [ח]אבל יורשיו משביעין אותה ואת יורשיה ואת הבאים ברשותה נדר ושבועה אין לי ולא ליורשי ולא לבאים ברשותי עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותיך אינו יכול להשביעה לא הוא ולא יורשיו ולא הבאים ברשותו לא אותה ולא יורשיה ולא הבאים ברשותה [ט]הלכה מקבר בעלה לבית אביה או שחזרה לבית חמיה ולא נעשית אפוטרופיא אין היורשין משביעין אותה ואם נעשית אפוטרופיא היורשין משביעין אותה על העתיד לבא ואין משביעין אותה על מה שעבר: **גמ'** שבועה מאי עבידתה אמר רב יהודה אמר רב

אינה מגורשת מדרב ושמואל. הרבה יש לתמוה היכי פשיט מדרב ושמואל דבעי למימר דצידי רה"ר כרה"ר והא רמי בר חמא גופיה מיבעי ליה בצידי רה"ר מכלל דבהניחתו ברה"ר פשיטא ליה דאינה מגורשת וי"ל דדייק מסיפא דמילתיה דמדקאמר דבסימטא לא מהני תפיסה מכלל דבצידי רה"ר מהניא מיהו איכא דאמרי מדמה צידי רה"ר לסימטא: **וצידי** רה"ר כרה"ר דמו. תימה דבריש אלו נערות (לעיל דף לא:) אמר דלענין מיקנא קני בצידי רה"ר: **אדרבה** מגורשת מדרב נחמן כו'. מדלא קאמר אדרבה מגורשת מדרב ושמואל גופייהו דאמרי בסימטא לא מהני תפיסה מכלל דפשיטא ליה דסימטא עדיפא לענין קנין טפי מצידי רה"ר אבל אגם וצידי רה"ר בעי לדמויי אהדדי אלמא לענין קנין סימטא עדיף מאגם וקשה לרשב"א דלעיל בשילהי האשה שנפלו (דף פג.) אמר רבי יוחנן האומר לחבירו משוך פרה זו ולא תיקני עד לאחר שלשים קנה אפילו עומדת באגם וא"כ כל שכן אם היא עומדת בסימטא והיכי אמר ר' יוחנן לעיל דתפיסה מהני בסימטא דר' יוחנן ור' שמעון בן לקיש דאמרי תרוייהו אפילו בסימטא:

האומר לחבירו משוך פרה זו כו'. בדאמר לו מעכשיו מיירי כדאוקי לעיל בסוף האשה שנפלו (דף פג.) וגבי גט נמי דבעי רמי בר חמא איירי נמי בדאמר מעכשיו דאי לא אמר מעכשיו כיון דאין הגירושין אלא לאחר שלשים היה צריך שיהיה או בחצירה וקשה דהיכי פשיט מדרב ושמואל דהתם מאי מעכשיו איכא ונראה דהכי פשיט כי היכי דהתם אע"ג דמן הדין דמשעת מיתת האב הנכסים בחזקת יתומים בכל מקום שהם אפ"ה אם הם ברשות הרבים לא קנו יתמי ה"נ היכא דאמר לה הרי זה גיטיך מעכשיו ולא תתגרשי בו עד לאחר שלשים דמן הדין יש לה לזכות בגט מיד לאחר ל' יום בכל מקום שהוא אפילו הכי ברה"ר אינה מגורשת: **רבי** אליעזר אומר על ידי גלגול. לא כפירוש שפירש הקונטרס דת"ק סבר דאין מגלגלין בשבועה דרבנן דהא בפ' כל הנשבעין (שבועות דף מח:) מסקינן דמגלגלין בדרבנן וליכא מאן דפליג אלא טעמא דת"ק דאמרה ליה כיון דדייקת כולי האי לא מצינא דאידור בהדך ירושלמי מאי טעמא דרבנן אם אתה אומר כן אין שלום בבית לעולם סברה כלים מאי את עביד לה כשומרת חנם או כשומרת שכר מסתברא אפילו כשומרת חנם אינה אם אין את אומר כן אין שלום בבית לעולם: **נדר** ושבועה אין לי עליך ועל יורשיך. בירושלמי מפרש כגון שנתן לה רשות לעשות יורשיה אפוטרופין ואת הבאים ברשותך צריך לפרש שאר בני אדם נכרים שעשאתן אפוטרופין מחמת שנתן לה רשות תימה דמאי נקט נדר דנדר לא שייך אלא באלמנה כדמוכח בהשולח (גיטין לד:) דתיקן ר"ג שתהא נודרת כו' ועליך לא שייך אלא בגרושה ויש לומר דאיידי דנקט בסמוך נדר גבי יורשין נקט נמי ברישא ומיהו בגמ' לא שייך לשנויי הכי דקתני בברייתא נדר ושבועה והתם לא איירי ביורשים כלל:

מכין אותו. קודם שעבר על העשה ויש בידו לקיים: **והלכה והניחתו כו'.** ועודנו שם לאחר שלשים: **והוא שצבורין.** גבי מתניתין[א] דקתני הקודש זכה אלמא רה"ר לא קני ליה לבעלים מידי אלא א"כ מגביהו הילכך לאחר שלשים לאו ברשותה הוא דליהוי גירושין חיילי: **לידי רה"ר.** סמוך לכתלים שאין דרך בני אדם לעבור שם ולהתחכך בכותלים[ב]: **מתני' חנוונית.** למכור יינו ופירותיו בחנות: **משביעה.** שלא עיכבה בידה כלום: **אפוטרופיא.** להכניס ולהוציא פירותיו ולשכור פועלים ולישא וליתן: **גמ' ע"י גלגול קאמר.** דשמעיה לת"ק דאמר משביעה על האפטרופסות ולא על פילכה ועיסתה ואפילו ע"י גלגול שבועת אפטרופסות דליון דשבועת אפטרופסות דרבנן [ג][דהא לא קטען ליה מודה טענת ברי אלא דלוי שתשבע לי לא מגלגלין על ידה] שבועה אחריתי ואתא ר' אליעזר למימר היכא דהושיבה חנונית מיגו דמישתבעה אאפטרופסות משתבעה נמי על ידי גלגול על פילכה ועיסתה דמגלגלין [ד]מדרבנן: **או לכתחלה קאמר.** דאפי' לא מינה אפוטרופיא משביעה על פלכה שהרי אפוטרופסת היא: **בכפיפה.** בתוך קופה אחת: **שפיר.** דאמרה ליה הואיל ומשבעת לי על פילכי איני יכול לסבול קפדנותך: **מאי נפקא לה מינה.** הרי נתחייבת לו שבועה ומה יקשה לה גלגול זה אם לא עיכבה כלום: **הואיל וקא דייקא בתראי.** אינך אוהב ומאמין אותי ולא מצינא לאידור בהדך: **הרי שלא פטר.** שלא כתב לה נדר ושבועה אין לי עליך: **נדר.** שנודרת לו יאסרו עלי כל פירות שבעולם אם עיכבתי משלך כלום כדאמר במסכת גיטין (דף לד:) נמנעו מלהשביעה התקין ר"ג הזקן שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו וגובה כתובתה: **מתני' אינו יכול להשביעה.** בגמ' מפרש מהי שבועה פטרה: **אבל משביע הוא את יורשיה.** אם גירשה ומתה ויורשיה תובעין הימנו כתובתה נשבעים שבועת יורשין המפורשת במסכת שבועות (דף מה.) שבועה שלא פקדתנו בשעת מיתה ולא אמרה לנו קודם לכן ולא מצאנו בין שטרותיה שטר כתובתה פרוע: **ואת הבאים ברשותה.** אם מכרה כתובתה לאחרים ונתגרשה ומתה והלקוחות תובעין אותו נשבעין אף הן שבועת היורשין: **אבל יורשיו משביעין אותה.** אם נתאלמנה והיא או יורשיה נפרעין מן היתומים נריכים שבועה שהרי לא פטרן אלא ממנו אם תגבה כתובתה בחייו: **לבאין ברשותי.** אם אמכור נכסי ואת באה ליפרע מלקוחות: **הלכה מקבר בעלה כו'.** זו שפטרה בעלה מן השבועה והכי תני בהדיא בתוספתא[ה] דהאך שפטרה קאי: **לבית אביה.** שלא נתעסקה שוב בנכסים: **על העתיד לבא.** על עסק שלאחר מיתה שלא עיכבה בידה כלום דהשתא נכסים דיתמי נינהו ולא מהניא בהו פטור דידיה: **על שעבר.** על עסק שבחיי בעלה: **גמ' שבועה מאי עבידתה.** איזו שבועה סתם שאשה חייבת לבעלה או ליורשיו דקתני דכי לא פטרה משביעה וכי פטרה אין משביעה:

על

עין משפט נר מצוה

לח א ב מיי' פ"ט מהל' גירושין הלכה ב טוש"ע אה"ע סימן קמו סעיף כ:

לט ג מיי' פ"ט מהל' שותפין הלכה א סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' [illegible] סעיף א ב וטוש"ע ח"מ סימן לג סעיף ב:

מ ד מיי' שם הלכה ד סמג שם טוש"ע אה"ע שם סעיף ה:

מא ה ו מיי' פט"ו מהל' אישות הלכה יט ופט"ו מהל' מלוה הלכה ה סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' לח סעיף א וטוש"ע ח"מ סימן עא סעיף ח:

מב ז מיי' פט"ז מהל' אישות הלכה כ טוש"ע אה"ע שם סעיף ד ה וח"מ שם סעיף ח:

מג ח מיי' פ"ט מהל' שותפין הלכה ה סמג עשין מח ופט"ז טוש"ע אה"ע סי' לח סעיף ד:

תוספות רי"ד

[illegible]

מסורת הש"ס

א) לעיל פד: [פה.], ב) לעיל פב. [ע"ש], ג) [לעיל עב. וש"נ], ד) [לקמן פח: ע"ש], ה) שבועות מה., ו) [לעיל פד:], ז) [כ"ק כט:], ח) נ"י, ט) נ"ל בדרבנן, י) [פ"ט ה"ה].

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

תוספות רי"ד (המשך)

[illegible]

[illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones